

Pienten ja keskisuurten vesihuoltolaitosten kyberturvallisuuden arviointityökalun kehittäminen

Loppuraportti

Projekti	Pienten ja keskisuurten vesihuoltolaitosten kyberturvallisuuden arviointityökalun kehittäminen
Projekti nro	1510085163 / ESAELY/1723/2023
Vastaanottaja	Mika Rontu, Vesilaitosyhdistys
Asiakirjatyyppi	Loppuraportti
Päivämäärä	30.5.2025
Laatija	Tuija Laakso

Sisältö

1.	Hankekokonaisuus	1
2.	Hankkeen lopputulokset	2
3.	Viestintä	2

1. Hankekokonaisuus

Hanke koostui neljästä eri kokonaisuudesta:

- 1) Määrittelyvaihe, jossa kartoitetaan Kybermittarin käytöstä saatujen kokemusten pohjalta vesihuoltolaitosten kyberturvallisuuden arvioinnin jatkokehitystarpeet
- 2) Työkalun rakentamisvaihe, jossa parannetaan työkalua vesihuollon kyberturvallisuuden arviointiin
- 3) Palautteen kerääminen, jossa testataan työkalua laitososallistujien kanssa ja muokataan tarvittaessa saadun palautteen pohjalta
- 4) Raportointi, viestintä ja projektinhallinta, jotka jatkuvat koko projektin ajan

Hankkeen alussa käynnistettiin yhteistyö muiden keskeisten, vesihuollon kyberturvallisuutta kehittävien hankkeiden kanssa. Tällaisiksi tunnistettiin ELY:n rahoitusta saavat VESKY-hanke ja riskienhallintatyökalun kehittämiseen keskittynyt hanke. Osana yhteistyötä riskienhallintatyökalun pilottiversioon annettiin kommentteja hankkeen aikana ja VESKY-hankkeesta osallistui edustaja ohjausryhmän kokouksiin. Hankkeen alkuvaiheessa järjestettiin asiantuntijahaastattelut työkalun tarpeiden tunnistamiseen. Laitososallistujien kanssa kerättiin palautetta alkuperäiseen ja työstettyyn Kybermittarin sisältöön ja tehtiin laitoskohtaiset kartoitukset. Lisäksi laadittiin kooste koskien Excel-pohjaisen Kybermittarin käytettävyyden kehittämistä.

Hankkeen aikana selvisi, että Satakunnan ammattikorkeakoulu laati Kybermittarin kypsyystason 1 kokonaisuudesta selainpohjaista versiota. SAMK:n kanssa käynnistettiin yhteistyö, jossa tämän hankkeen vesihuoltolaitoksille suunnattu työkalu toteutettiin osana SAMK:n kokonaisuutta. Selainpohjaisuus ratkaisi hankkeessa tunnistetut Kybermittarin käytettävyyteen liittyvät ongelmat. Selainversioon tuotiin Kybermittarin 66 käytännön kuvauksesta vesihuoltolaitoksille räätälöidyt versiot

ja näiden lisäksi muokattiin yleiset ohjetekstit vesihuollon kontekstiin sopiviksi. Selainpohjaista versiota testattiin yhden hankkeen laitososallistujan kanssa ja muokattiin vielä tekstejä kartoituksen pohjalta.

Hankkeen loppuvaiheessa työstettiin hankkeen tuloksista kertovia artikkeleita ja tiedotetta, jossa yksi laitosedustajista kertoo työkalun käytöstä.

2. Hankkeen lopputulokset

Hankkeen tavoitteet saavutettiin.

Hankkeen päätulos on Kybermittari-työkalusta vesihuoltolaitoksille räätälöity versio, joka on käytettävissä maksutta osoitteesta <https://cyberlab-self-assessment-tool.roboai.fi>. Lisäksi hankkeessa tehtiin projektiin osallistuneille vesihuoltolaitoksille kyberturvallisuuskartoitus työkalun avulla ja kerättiin samalla käyttökokemuksia. Kyberturvallisuuskeskukseen on toimitettu kooste Excel-pohjaisen Kybermittarin käytettävyyden parannusehdotuksista.

3. Viestintä

Hankkeen aikana järjestettiin kaksi webinaaria. Lisäksi hankkeen tuloksista kerrottiin kahdessa Vesilaitosyhdistyksen webinaarissa (Vesilaitosyhdistyksen Kyberturvallisuuden riskienhallinnan työkalu -webinaari 13.12.2024 ja Hallinto- ja talouspäivät 26.3.2025). Hankkeen tuloksista pidettiin myös esitys Vesihuolto 2025 -tapahtumassa ja hankkeessa kehitetystä työkalusta on vielä tulossa artikkelit.